

Στόχος: Να κατανοήσω πώς το ηλεκτρικό ρεύμα δημιουργεί μαγνητικό πεδίο και πώς λειτουργεί ο ηλεκτρομαγνήτης.

Α. Όπου υπάρχει ρεύμα...

Το 1820 ο Έρστεντ έδειξε ότι όπου υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα, δημιουργείται και μαγνητικό πεδίο. Έτσι ο ηλεκτρισμός συνδέεται με τον μαγνητισμό.

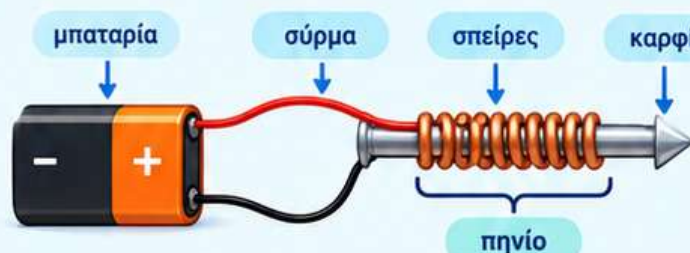

Έρστεντ, 1820

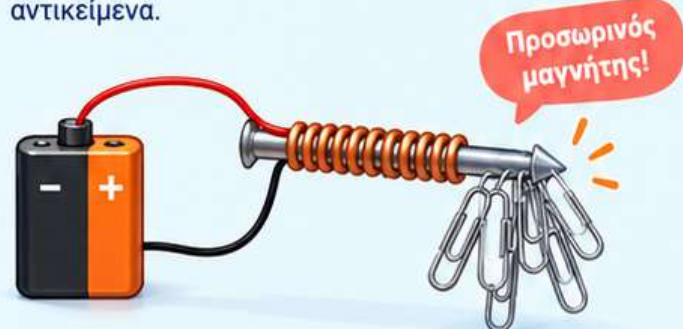
Β. Πώς φτιάχνω έναν ηλεκτρομαγνήτη;

Χρειαζόμαστε μια μπαταρία, ένα σύρμα σε σπείρες και ένα μεταλλικό αντικείμενο, όπως ένα καρφί. Το τυλιγμένο σύρμα σχηματίζει πηνίο.

Γ. Πότε λειτουργεί ως μαγνήτης;

Όταν τα άκρα του πηνίου ενωθούν με τους πόλους της μπαταρίας, περνά ηλεκτρικό ρεύμα. Τότε το καρφί αποκτά μαγνητικές ιδιότητες και έλκει μεταλλικά αντικείμενα.

Δ. Πού χρησιμοποιείται;

Οι ηλεκτρομαγνήτες χρησιμοποιούνται σε γερανούς που σηκώνουν σίδηρα, σε ρελέ, σε μηχανήματα ήχου και σε γρήγορα μαγνητικά τρένα.

Γερανοί (ανύψωση σιδήρων)

Ρελέ

Μηχανήματα ήχου

Μαγνητικά τρένα

Περισσότερες σπείρες → πιο ισχυρός ηλεκτρομαγνήτης.

Λίγες σπείρες (πιο ασθενής)

Πολλές σπείρες (πιο ισχυρός)

Θυμάμαι

1

Το ηλεκτρικό ρεύμα δημιουργεί μαγνητικό πεδίο.

2

Ο ηλεκτρομαγνήτης λειτουργεί όταν περνά ρεύμα.

3

Οι πολλές σπείρες κάνουν τον ηλεκτρομαγνήτη πιο ισχυρό.

Συνέχεια θεωρίας και ασκήσεις

Συνέχεια θεωρίας

Ο ηλεκτρομαγνήτης λειτουργεί μόνο όταν περνά ηλεκτρικό ρεύμα. Αν τυλίξουμε το σύρμα σε περισσότερες σπείρες, ο ηλεκτρομαγνήτης γίνεται πιο ισχυρός. Γι' αυτό χρησιμοποιείται σε μηχανές και συσκευές της τεχνολογίας.

Λειτουργεί όταν περνά ρεύμα

λίγες σπείρες

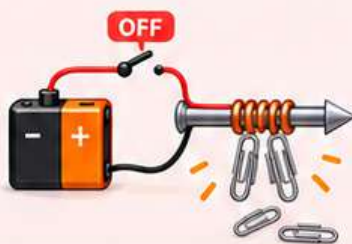
πολλές σπείρες

πιο ισχυρός ηλεκτρομαγνήτης

Έξυπνο tip

Όταν σταματήσει το ρεύμα, ο ηλεκτρομαγνήτης παύει να έλκει μεταλλικά αντικείμενα.

Το ήξερες;

Οι γερανοί με ηλεκτρομαγνήτες σηκώνουν σίδηρα εύκολα και τα αφήνουν μόλις κοπεί το ρεύμα.

Α. Συμπλήρωση κενού

Συμπλήρωσε τα κενά.

- 1 Όπου υπάρχει ηλεκτρικό _____, δημιουργείται μαγνητικό πεδίο.
- 2 Το τυλιγμένο σύρμα γύρω από το καρφί σχηματίζει _____.
- 3 Όσο περισσότερες είναι οι σπείρες, τόσο πιο _____ είναι ο ηλεκτρομαγνήτης.

Β. Σωστό ή Λάθος

Σημείωσε Σ ή Λ.

	Σ	Λ
1 Ο ηλεκτρομαγνήτης λειτουργεί χωρίς ρεύμα.		
2 Ο Έρστέντ έδειξε ότι το ρεύμα δημιουργεί μαγνητικό πεδίο.		
3 Οι ηλεκτρομαγνήτες χρησιμοποιούνται σε γερανούς.		
4 Οι λίγες σπείρες κάνουν τον ηλεκτρομαγνήτη πιο ισχυρό από τις πολλές.		

Γ. Αντιστοίχιση

Σύνδεσε το καθένα με το σωστό του ταίρι.

α. μπαταρία	•	•	1. δίνει ηλεκτρικό ρεύμα
β. σύρμα	•	•	2. τυλίγεται σε σπείρες
γ. καρφί	•	•	3. γίνεται προσωρινός μαγνήτης
δ. γερανός	•	•	4. χρησιμοποιεί ηλεκτρομαγνήτη

Δ. Κύκλωση

Κύκλωσε τα αντικείμενα ή τις εφαρμογές που σχετίζονται με τον ηλεκτρομαγνήτη.

γερανός

ρελέ

ηχείο

μαγνητικό τρένο

ξύλο

γυάλινο ποτήρι

Θυμάμαι

1 Το ρεύμα δημιουργεί μαγνητικό πεδίο.	2 Ο ηλεκτρομαγνήτης λειτουργεί όσο περνά ρεύμα.	3 Οι περισσότερες σπείρες τον κάνουν πιο ισχυρό.

